

Gujarati (P)

TI

① 3077

"Azadina Gīt"

આઝાદીના ગીત

✓
A.C. 377
3077

કિસ્મત કયાંથી ભારત હિત કાયા હજે રે

કિસ્મત

આઝાદીના ગીત

સંગ્રહ કરનાર
આર. એન. પરિખ

૩૦૭૭

‘નથી બાણ્યું અમારે પંથ શી આફત ખડી છે
ખખર છે એટલી કે માતની હાકલ પડી છે.’

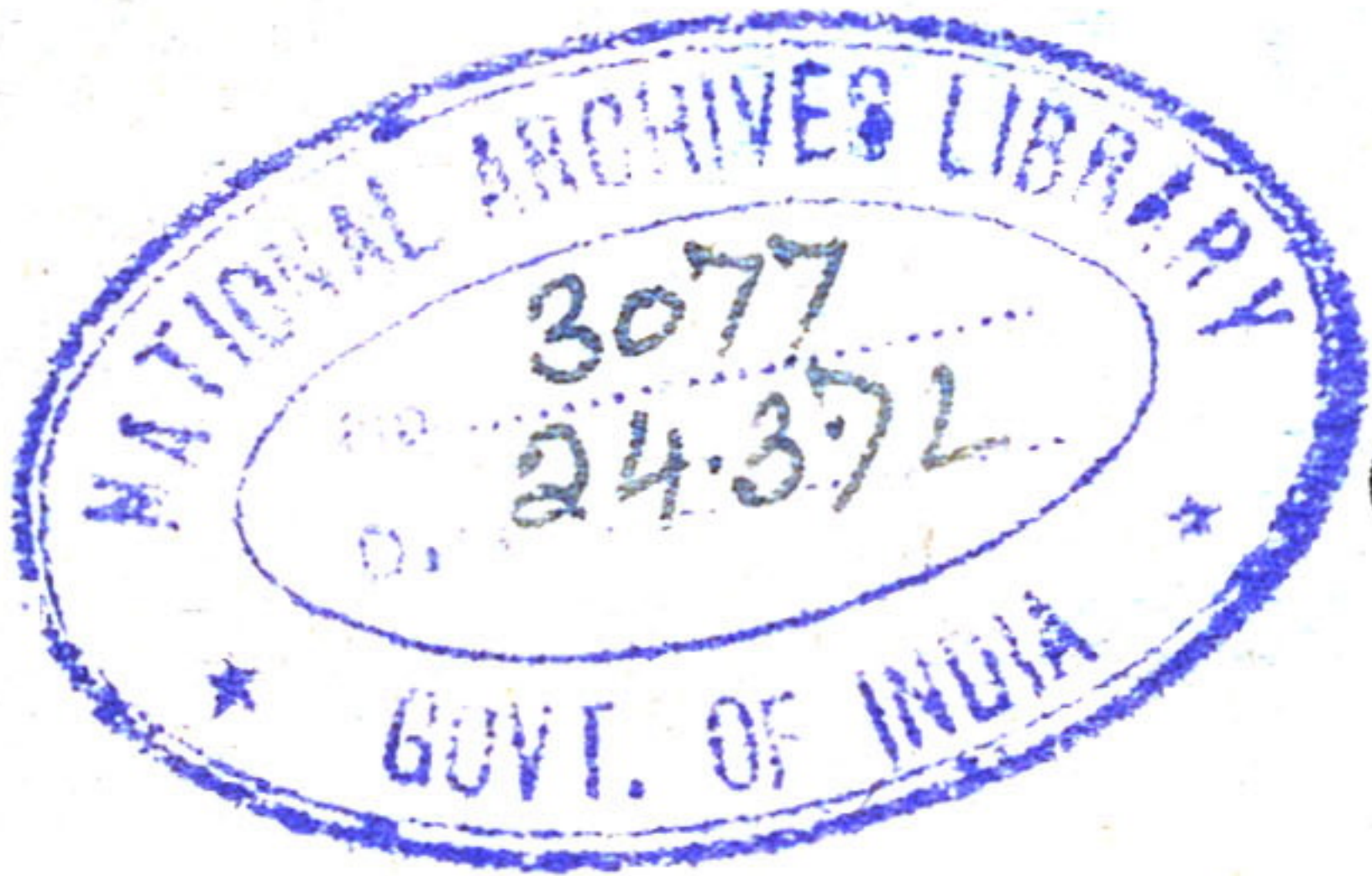

સને ૧૯૩૦

પ્રકાશક,
આર. એન. પરિખ
રાણપુર

૩૦૭૭
G

કિંમત ૦-૦-૬

(1)

ધુન

ડંકા વાગ્યો લડવૈયા, શરા જાગળો રે.
શરા જાગળો રે, કાયર ભાગળો રે;
ડંકા વાગ્યો.

માથું મેલો, સાચવવા સાચી ટેકને રે;
સાચી ટેકને રે (૨)
—માથું મેલો.

તોડી પાડો સરકારી જીલમી કાયદા રે;
જીલમી કાયદા રે (૨)
—તોડી પાડો.

ભારતમુક્તિને કાળે કાયા હોમળો રે;
કાયા હોમળો રે (૨)
—ભારત.

ડંકા વાગ્યો ભારતની અહેનો જાગળો રે,
અહેનો જાગળો રે વિદેશી ત્યાગળો રે;
ડંકા વાગ્યો.

(૨)

‘આઝાદીની તમન્ના’

યે શિર જાવે તો જાવે, પર આઝાદી ધર આવે;
યે જાન ફના હો જાવે, પર આઝાદી ધર આવે. ૧

જો આગે કદમ ઉઠાયા, ઓ અખ નહિ હઠનેવાલે;
જો યકીન અપને પાયા, ઓ કબી નહિ રુઠનેવાલો. ૨

યે નવજવાનોં કી સેના, અખ નહિ હઠનેવાલી;
યે નવજવાનોં કી સેના, અખ નહિ રુઠનેવાલી. ૩

હમ ખૂની જીગર કે પ્યાલે, દુશ્મન કે પિલાનેવાલે;
હમ નહિ હે બુઝદિલ આદમ, હમ કહા સો કરનેવાલે. ૪

અય ગરદન ઉચે ઉઠાઇ, નહિ જીલમો સે મુકનેવાલી;
અય સિતમ કે કરનેવાલે, ચલ બંદકે જલદી ઉઠા બે. ૫

હમ ખડે હે ધર કે સીના, અય ગોલી ચલાનેવાલે;
ચલ બતા દે તાકત તેરી, અખ હમ નહિ હઠનેવાલે. ૬

હમ મરેંગે લડતે લડતે, નહિ લડાઇ મરનેવાલી;
મયદાન ન હોગા ખાલી, જખતક ન હો ખુશહાલી. ૭

અય મંજૂર હમે હય મરના, ચલ અપના સાજ સજાલે;
ચલ બતા દે તાકત તેરી, અખ હમ નહિ થકનેવાલે. ૮

(૩)

ટાપીવાળાના ટાળા ઉતર્યા

ટાપીવાળાનાં ટાળાં ઉતર્યાં,

ઉતર્યાં કાંઈ આથમણે ઓવારે -

પરદેશી જુખ્યા ટાપીવાળા.

લીલી લીમડીને મીઠી ઇંચડી,

નીરમળાં કાંઈ નદીઓ ફરા નીર રે—પરદેશી૦

બાળિ આંબે તે ફાયલ ટહુકતી,

ઉડતાં કાંઈ રૂડા હંસ ને મોર રે—પરદેશી૦

પુરી પનોતી બેઠી દેશની,

અટારીએ કાંઈ ભેરવના લણુકાર રે—પરદેશી૦

ધેર ધેર તે ધુવડો બોલીયા,

રોવા લાઝ્યાં કાંઈ શ્વાનને: શિયાળ રે—પરદેશી૦

ખરમી રૂંબે તે મેલી ધુસકા,

અધરમીના આનંદનો નહિ પાર: રે—પરદેશી૦

બાળા રાંડે તે બાર વર્ષની,

માની ય પેલાં મ છે નાના બાળ રે—પરદેશી૦

ખરણી સુકાઈને થઈ વાંઝણી,

કારમાં બેઠાં કળજુગના ધાવ રે—પરદેશી૦

સુના મોરા ને સુના ગાયરો,

સુના સુના પાણીયારીના ઘાટ રે—પરદેશી૦

ભાંગી ભરવાડો ફરી મોરલી

કામધેનું કાંઈ કારખાને કપાય રે—પરદેશી૦

થાપ્ય થાણાને થાપી ફાઠીઓ,
આદર્યાં કાંઈ કાળા ફાપ રે—પરદેશીં.

તૂટી શાળાને તૂટ્યા રેંટીયા,
કારીગરોના કાપી નાખ્યા હાથ રે—પરદેશીં.

કળ્યા કરાવી ભાષ ભાષમાં,
પોતે થઈ બેઠા મોટા ભુપ રે—પરદેશીં.

આબ્યા ઝોઠીને એવી કાંચળી,
ઝોળખીયા નહિ અંતરના ભોરોંગ રે—પરદેશીં.

કરી કચેરી ઉંચે કુંગરે,
વાળવા બેઠા દેશ ફરો દાટ રે—પરદેશીં.

વાબ્યા ભુંગળ ને આવી ગાડીયો,
ધુમાડાના ઉડે ગોટમ ગોટ રે—પરદેશીં.

વબ્યા કાયદાને વધી ફારટો,
વધીયાં કાંઈ કળ્યા ને રોગ રે—પરદેશીં.

વકીલો વબ્યા ને વબ્યા ડોકટરો,
વધીયાં કાંઈ કળ્યા ને રોગ રે—પરદેશીં.

એવો વેરા તે નાખ્યો આકરો,
બેકુતોને ખાવા ન મળે ધાન રે—પરદેશીં.

ઝરવા ગાંમડા ને ઝુરે ઝુંપડા,
માડી જાયા પરદેશે પીડાય રે—પરદેશીં.

દાદા બોલ્યા ને લોકે સાંભળ્યું,
પુપુરી તોય ન આવી શુદ્ધ રે—પરદેશીં.

વરસે વરસે મોટેરા મળે,
 કાઢવા લાગ્યા અંતરની વરાળ રે—પરદેશી૦
 આંખે પાટા બાંધ્યા લોકને,
 કુચો દષ્ટ ને ગુંગળાવી નાખ્યા શ્વાસ રે—પરદેશી૦
 ઉરે નાખ્યો એણે ડોકમાં,
 હાથે પગે જડી લીધી જંજીર રે—પરદેશી૦
 કાં તો હારશે દેશના હાથથી,
 અથવા મરશે માંહો માંહો કપાય રે—પરદેશી૦
 એવે આંધીજી આવ્યા મોખરે,
 યુગ યુગની હિડાડી છે ઉંધ રે—પરદેશી૦
 દેશ તણી એ સમ્યો દીકરો,
 કર્મવીર, કસ્તુરબાના કંથ રે—પરદેશી૦
 જર્મન ગાળ્યા ને ગાજી મેદની,
 સરકારની જ્હારે ધાયા લોક રે—પરદેશી૦
 નાણા વાળાએ નાણા ધીરીયા,
 શુરવીરોએ રેડ્યા કાંધ લોકો રે—પરદેશી૦
 અતે આવ્યો તે કાળો કાયદો,
 ચમકી ઉઠી રૈયત ચોપાસ રે—પરદેશી૦
 સાચું કહેતાં ને સાચું બોલતાં,
 ગાંધીજીએ શીખવ્યું ઠામોઠામ રે—પરદેશી૦
 એક દિવસ બધે પાળાયો,
 હાટડે હાટડે પાડી દીધી હડતાલ રે—પરદેશી૦

ફ્રી સરકાર રાંક લોક પર,
 તુટી પડ્યા જાણે વરુઓ ને વાધ રે—પરદેશી૦
 હામે હામે જંગરો ગોઠવી,
 હામે હામે હિડાડ્યા બલુન રે—પરદેશી૦
 એવો જુલમ એણે આદર્યો,
 કહાણી કહેતાં કાળજી કટકા થાય રે—પરદેશી૦
 તુર્ક માટેનું વચન તોડીયું,
 સળગી હિડ્યા સાચા મુસલમાન રે—પરદેશી૦
 ગાંધીજીને કહેણ મોકલ્યા,
 ત્યાંથી માને બેઠા માઠા દીન રે—પરદેશી૦
 ગાંધીજીએ પણ આદર્યો,
 કાઢ્યું અથવા વાળ્યું સરકાર રે—પરદેશી૦
 ગાંધીજીએ લીધા હાથમાં,
 માડીજાયા હિન્દુ મુસલમાન રે—પરદેશી૦
 મહેલ માનીને જાને જેલમાં,
 છાતી પર ઝીલજો બંદુક રે—પરદેશી૦
 માતા જેવું રે હૈયું રાખજો,
 દીલમાં તમે રાખશો ન ડંખ રે—પરદેશી૦
 શાળા છોડો હ તમે બાળકો,
 એ છે ગુલામીનું ધર રે—પરદેશી૦
 વકીલો તમે વકીલાત છોડજો,
 તમારા પર એ રાજ્યના થંભ રે—પરદેશી૦

એની સભામાં જશો નહિ,
 એ સ્મશાને લીધાં ઘણા ભોગ —પરદેશી.
 અધીજને પુયા જેલમાં,
 સરકારને ઉરે લાગી લાય રે—પરદેશી.
 પાયા ડગમગીયા એના રાજ્યના,
 ડોલતા એના મીઠાસન રે ખાય —પરદેશી.
 તાજ : પકુ પકુ થાય છે,
 પુરેપુરું ભરાયું તેનું પાપ —પરદેશી.

(૪)

સરકારી નોકરી

કમ થાયે સરકારી નોકરી રે,
 જેણે પકડ્યા શુરા સરદાર;
 કરે સરકારી નોકરી આ સમે રે,
 દેશદ્રોહી પૂરા કહેવાય.
 દેશદ્રોહી બનીને જીવવું રે,
 હિંદમાતાની કૂખ લજવાય,
 પેટ કાળે કુખાડે દેશને રે,
 દેશ દેશે લાખો ફિટકાર:
 નથી સરકાર ઠાપને પોષતી રે,
 પોષનારો પ્રભુ બળવાન;
 પટેલાઈ ને નોકરી સર્વનાં રે,
 દીઓ રાજનામાં ધરી હામ;

ધન્ય વેળા, ઘડી આ ધન્ય છે, રે
નોકરીને લગાવો લાત.

(૫)

કરો સાંધા ઢીલા

કરો સાંધા ઢીલા સરકારના રે,
શસ્ત્ર છોડીને શુદ્ધ અસહકાર:
રાજ્ય પરદેશીઓનું ના ટકે રે,
દેશીઓ જો તજે સહકાર:
રાજ્ય પરદેશીઓ આ હિંદનું રે,
લૂટયું નાણું હજારો લાખ:
રાજ્ય પરદેશીઓ આ હિંદના રે,
બધા ધંધાનો કીધો નાશ:
રાજ્ય પરદેશીઓ આ હિંદનાં રે,
લૂંટ્યા વસ્ત્રો, ઘી, દૂધ ને ધાન્ય:
બડીબડી નોકરીઓ સાજને રે,
છોટી છોટીમાં હિંદનાં બાળ:
દૂધ, માખણ ને મેવો સાજને રે,
પૂરું પામે ન હિંદીઓ ધાન:
સાહેબો છે ગોરાને જલમાં રે,
હિંદી નેતાને ડાકુ મનાય:
માટે બાળો સરકારી નોકરી રે,
પ્રભુપંથે વળો ધરી હામ.

(૬)

અમે સિપાહી પૂર્ણ સ્વરાજ્યના રે,
 જાત હોમીને લેશું સ્વરાજ્ય—અમે
 નથી પરવા ધંધાની આ સમે રે,
 ધૂન લાગી છે લેવા સ્વરાજ્ય—અમે
 નથી ત્યાંતા કુટુંબની આ સમે રે,
 ચિત્ત ચોટયું છે લેવા સ્વરાજ્ય—અમે
 નથી પરવા ઝરખા મહેલની રે,
 મરી શીટીને લેવું સ્વરાજ્ય—અમે
 નથી પરવા જાલિમના જુદમની રે,
 મોત ભેટીશું લેવા સ્વરાજ્ય—અમે
 આજ મસ્તી છે પૂર્ણ સ્વરાજ્યની રે,
 માત ભારતનો જયજયકાર—અમે

(૭)

અમે ડરતા નથી

અમે ડરતા નથી કદી જુદમથી રે,
 જુદમીનો જગતમાં નાશ છે રે,
 સત્યવાદીનો જયજયકાર—અમે ૧.
 જુદમ સામે નીડર થઇ ઝુઝ્યું રે,
 ભલે માથું ને ધડ જુદાં થાય—અમે ૨.
 નહિ નમશું અમે સરકારને રે,
 ભલે કાયાના કટકા થાય—અમે ૩.
 તોપ, બંદૂક, બોમ્બ બૂઠાં થશે રે,
 નહિ ફાવે જાલિમ સરકાર—અમે ૪.

(૮)

પ્રાણ થકી પ્યારી

પ્રાણ થકી પ્યારી રે, અમને આઝાદી માતની.

સર્વસ્વ દેશું પાછું ન જોશું;

લેવા આઝાદી માતની—પ્રાણ૦

વધો હજારો ઓળંગી જમશું;

આશિષ વરસે માતની—પ્રાણ૦

ઠરી કશારિયાં માંડીશું મોરચા;

તોડીશું બેડીઓ માતની—પ્રાણ૦

મુઝે બત્રીસા આઝાદી જંગે;

સાધે આઝાદી માતની—પ્રાણ૦

(૯)

નહિ હઠશે, નાહિ હઠશે,

બહાદુરો પાછા નહિ હઠશે.

લડશે લડશે સમરાંગણમાં,

છોને ફના થવાય—પાછા૦

કુરબાની કરતાં નહિ થાકે,

ધૂમે રણમેદાન—પાછા૦

જુદમધંટીમાં છોને પીલે,

શેતાની સરકાર—પાછા૦

જુદમોથી રાજાયાં જગમાં,

લાખો જુદમી રાજ—પાછા૦

રણે ચડેલા સત્યાગ્રહીઓ,

નમાવશે સરકાર—પાછા૦

(૧૦)

યુવકો ઝુકાવજો રે, ભારત આઝાદી જંગમાં
 લાજો: યુવાની ધરમાં ભરાયે,
 આવી ઝુકાવો જંગમાં—યુવકો
 લાજો જુવાની કાયર બન્યાથી,
 ખેલો શૂરા સંગ્રામમાં—યુવકો
 દીપે જુવાની માથું મેઢ્યાથી,
 ભરતી થાઓ રણુરંગમાં—યુવકો
 કરી કેસરીયા માંડોને મોરચા,
 ભારત આઝાદી જંગમાં—યુવકો

(૧૧)

નહિ રખની નહિ રખની

નહિ રખની, નહિ રખની, સરકાર, જલિમ નહિ રખની,
 મુસલમાન કા મક્કા ખોયા, મુસલમાનકા મક્કા ખોયા,
 સિખખોં કા દરબાર,—જલિમ
 જલિયાંવાલા બાગ કે ભીતર, નિઃશસ્ત્રો પર ગોળી ચલાકર,
 મારે કે હજાર,—જલિમ
 પેશાવરકે ચોકકી અંદર, નિર્દોષો પર ગોળી ચલાકર;
 મારે કૈકે હજાર—જલિમ
 બવાહીર કે પીંજર પાયા, વલ્લભભાઈ કે પીંજર પાયા,
 ગાંધીજી કે પીંજર પાયા, સેન બોઝ કે પીંજર પાયા,
 ઐસી હૈ બદકાર—જલિમ

(૧૨)

પરદેશી લુંટારા

પરદેશી લુંટારા ભારતને લુંટી જાય છે
 ભારતને લુંટી જાય છે ભારતને ચુસી ખાય છે—પરદેશી,
 ભારતમાં જ્યારથી આવ્યા મનમાની લુંટમાં ફાવ્યા
 સુધરેલા લુંટારા—ભારતને
 ખાધું ખોધું ભારતમાં મતિભ્રષ્ટ થઇ સ્વાસ્થ્યમાં
 મતલબીયા લુંટારા—ભારતને,
 ધંધા ભારતના મચડયા કાંડા કાપીને કચડયા
 સેતાની લુંટારા—ભારતને,
 દ્રુસ્ટી થઇ દૃષ્ટી કીધી સારી શક્તિ હરી લીધા
 બેવચની લુંટારા—ભારતને,
 હથિયારો દેશના લીધા ગુલામ બનાવી દીધા
 હિયકારા લુંટારા—ભારતને,
 કંદી સમ ભારત કીધું ના જંપી કરવા દીધું
 મહા નિર્દય લુંટારા—ભારતને,
 રસકસ સૌ ચુસી ટળવળતા અન્નાવણ કીધા
 નિષ્ઠુર એ લુંટારા—ભારતને,
 પાદરી વેષે આવ્યા કરી ધમ ભ્રષ્ટ વટલાવ્યા
 વિધર્મી લુંટારા—ભારતને,
 ઢંઢેરા જુઠા પીટયા લાલચ દેખાડી લુંટયા
 ધુતારા લુંટારા—ભારતને.

મામુલી મિલકત માટે અણુમોલી મિલકત લુટે

દિવસના લુંટારા—ભારતને.

ઢોર મુંગા કાંધે સ્યા જઈ કસાઈ ઘેરે વેચ્યા

હત્યારા લુંટારા—ભારતને.

પિંઢારા ચોર ભુલાવ્યા દીન ખેડુતને દુભાવ્યા

કૃતજ્ઞી લુંટારા—ભારતને.

આપો ના લુંટ જરા એ પોખારા ગણશે બધાએ

ભૂખ્યા એ લુંટારા—ભારતને.

(૧૩)

તારા વાગે નગારા

તારા વાગે નગારા હવે મોતના રે,

હજી ચેતીલે એ સરકાર—તારાં

તારી સત્તાના ઉખડે મુળીયાં રે,

હજી ચેતીલે એ સરકાર—તારાં

તારી તોષામાં ઉગશે ઝાડવાં રે,

તારા દારૂની થાશે ખાખ—તારાં

તારી જોલોથી કાઢે ડરતું નથી રે,

તારી ધમકીના ભાગ્યા ભુત—તારાં

તારી ગોળા તો કુલ ગણી ઝીલશું રે,

અમ માથે છે રામ રખવાળ—તારાં

તારા પુરવના પાપ પેદા થયાં રે,

તારા પાપે કુએ તારું નાવ—તારાં

શ્રાપ લાગે છે ત્રીસ કોટી જીવના રે,
 તેને તાપે ગળે તારા હાડ—તારાં
 જલ્દીયાંવાળાના લોહી ધગી ઉઠશે રે,
 ધગે સાધુ જતીનના શ્રાપ—તારાં
 સ્વર્ગમાંથી શહીદ બોલી ઉઠશે રે,
 ઉઠે શાપોના ગેબી પોકાર—તારાં

(૧૪)

મોહન મીઠું પકાવે.

દાંડી તણા કીનારે મોહન મીઠું પકાવે, મોહન મીઠું પકાવે સૈનિક સૌ પકાવે.	દાંડી.
એકસોને ચાર થોડા બાપુની સંગ ચાલે, સત્યાગ્રહી પકાવે સરકાર તે ઝૂંટાવે.	દાંડી.
અહિંસાતણા સૈનિકો શસ્ત્રો વિના ઝઝુમે, સરકારી જીલ્મ સામે ગાંધીજી શીર ઉઠાવે.	દાંડી.
સ્વતંત્રતાને કાળે અપુર્વ યુદ્ધ જમાવે, જોશે જગત ન જોયું આ રાજ્યને ઉખાડે.	દાંડી.
અહિંસા તણા એ વીરો સખરસ સરસ પકાવે, દુનીઆમાં સૌથી મોટો સૌ કાંઈને નમાવે.	દાંડી.
ભારત તણા સંતાનો સૌ જોડને સ્વીકારે, જલ્દીમ જો દમ બતાવે ભરતીનાં પુર આવે.	દાંડી.
એ જીલ્મી કર જો જાશે બીજા પછી તોડાશે, સ્વાતંત્ર્ય કીણુ ઉદાસી મોહન મીઠું પકાવે.	દાંડી.

5/8/18
Ex. 1st

૧૬

જાલીમ તણા સીતમગરને ભડવીર એ નમાવે,
પડકારથી ધૂળવે સસ્તનતને એ ડોલાવે. દાંડી.
આપોને ભોગ વીરો માતાને કાજ આજે,
સ્વાતંત્ર્ય યુદ્ધ માટે વીર હાક આજે ગાજે. દાંડી.

(૧૦)

મહાત્મા ગાંધીજીના ગુણ ગાન

મનમોહન બલિહાર ગાંધીજી !
શુર સૈન્ય સરદાર ગાંધીજી !
નૂતન યુગ ધડનાર ગાંધીજી !
દેવી તેજ ચમકાર ગાંધીજી !મનમોહન

જગત માતૃનું ગુરુ ગાંધીજી !
દાનામૃતનું પુર ગાંધીજી !
ભારત બંસી સુર ગાંધીજી !
દિલ દરિએ ભરપુર ગાંધીજી !મનમોહન

ગાય ગોપ ગોપાલક ગાંધી !
સત્યાગ્રહ સંચાલક ગાંધી !
હિંદ જનોના તારક ગાંધી !
જગત સર્વ ઉદ્ધારક ગાંધી !મનમોહન

ખાદી પ્રભુતા તોલ ગાંધીજી !
આભુષણ અનમોલ ગાંધીજી !
કુંજ કુંજ કલ્લોલ ગાંધીજી !
રાષ્ટ્ર ચેતના બોલ ગાંધીજી !મનમોહન

સૈરાષ્ટ્ર મુદ્રણાલય રાણપુરમાં એચ. એમ. પંડ્યાએ છાપ્યું.